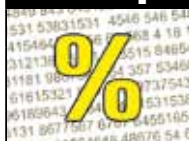

I. Obveznik doprinosa i obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa

Obveza plaćanja doprinosa prema primicima od imovine

Ministarstvo financija – Porezna uprava
Klasa: 410-01/13-01/21
Ur. broj: 513-07-21-01/13-03
Zagreb, 22.11.2013.

Ukoliko osoba osigurana po osnovi ostale samostalne djelatnosti od obavljanja te djelatnosti utvrđuje dohodak obveza doprinosa utvrđuje se sukladno člancima 64. do 67. Zakona o doprinosima

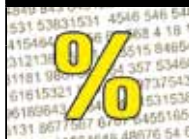
Povodom upita vezanog uz obveze plaćanja doprinosa prema primicima od imovine u nastavku odgovaramo.

Odredbama članaka 9. stavka 1. Zakona o doprinosima (Narodne novine, broj 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12 – dalje u tekstu Zakon) propisani su jedinstveni nazivi osnova obveznoga mirovinskog i obveznoga zdravstvenog osiguranja te osiguranja za slučaj nezaposlenosti prema radnom i/ili socijalnom statusu te je točkom 13. propisano da jedinstveni naziv ostale samostalne djelatnosti obuhvaća obvezno osigurane osobe prema članku 11. točki 5. Zakona o mirovinskom osiguranju i članku 6. stavku 1. točki 6. i stavku 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Člankom 7. točkom 5. Zakona propisano je da ostale samostalne djelatnosti jesu djelatnosti fizičkih osoba s obilježjem samostalnosti, trajnosti i namjere stvaranja izvora dohotka ili dobiti i po osnovi obavljanja tih djelatnosti upisane su u registar obveznika poreza na dohodak te su po toj osnovi obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, a nositelju je ta djelatnost osnovno zanimanje i po toj se osnovi, sukladno propisima o obveznim osiguranjima, smatra obvezno osiguranom osobom, a to su, između ostalih, „5.3. djelatnosti osoba koje ostvaruju primitke od imovine i imovinskih prava od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava, ali su promijenile način utvrđivanja dohotka pa prema tim primicima utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti ili dobit“.

Ukoliko osoba osigurana po osnovi ostale samostalne djelatnosti od obavljanja te djelatnosti utvrđuje dohodak obveza doprinosa utvrđuje se sukladno člancima 64. do 67. Zakona, a ukoliko osoba od obavljanja te djelatnosti utvrđuje dobit obveza doprinosa utvrđuje se sukladno člancima 80. do 85. Zakona.

Doprinosi za osiguranika kojem ne isplaćuje plaća

Ministarstvo financija – Porezna uprava
Klasa: 410-01/07-01/398
Ur. broj: 513-07-21-01/07-2
Zagreb, 28.03.2007.

Za svaki staž u osiguranju treba uplatiti doprinose, pa i u slučaju kada poslodavac nema obvezu radniku isplatiti plaću (jer radnik nije radio) ostaje obveza doprinosa na poslodavcu, te ih je on dužan obračunati prema najnižoj mjesečnoj osnovici

Od doma zdravlja iz Zagreba zaprimljen je upit vezan uz primjenu odredaba Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja (Nar. nov., br. 147/02, 175/03 i 177/04 – u nastavku: Zakon), odnosno o obvezi doprinosa i mjesečnoj osnovici za obračun doprinosa za osiguranika po oslovi radnog odnosa koji ne ostvaruje plaću niti naknadu plaće.

U bitnome, riječ je o osobi osiguranoj po osnovi radnog odnosa i nalazi se na bolovanju duljem od 42 dana (na teret sredstava zdravstvenog osiguranja), ali je naknadno, zbog nekog od slučajeva propisanih člankom 44. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Nar. nov., br. 85/06, 105/06 i 118/06) izgubio pravo na naknadu plaće. Na postavljeni upit odgovaramo u nastavku.

Prema odredbi članka 4. točke 1. i 2. Zakona, obveznik doprinosa za osiguranika po osnovi radnog odnosa je radnik (doprinosa iz osnovice), odnosno poslodavac (doprinosa na osnovicu), a obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa je poslodavac koji, sukladno propisima o obveznom mirovinskom i obveznom zdravstvenom osiguranju, ima i obvezu radnika prijaviti na osiguranje i odjaviti s osiguranja s danom prestanka radnog odnosa, što znači da staž osiguranja traje od prvog dana (početka) radnog odnosa sve do isteka zadnjeg dana u radnom odnosu (prestanka).

Osnovica je obračun doprinosa za osiguranika po osnovi radnog odnosa propisana je člankom 5. Zakona, a to je mjesečna osnovica – plaća koja ne može, sukladno odredbi članak 25. stavak 1. Zakona, biti niža od najniže mjesečne osnovice.

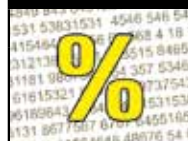
Iznimno od odredbe članka 4. točke 1. i 2. Zakona, za osiguranika koji ostvaruje naknadu plaće za vrijeme provedeno na bolovanju, i to na teret sredstava zdravstvenog osiguranja, obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa je Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje (čl. 4. t. 20.1. Zakona).

Budući da za svaki staž u osiguranju (mjesec ili razdoblje kraće od mjesec dana) treba uplatiti doprinose, to se u slučaju kada poslodavac nema obvezu radniku isplatiti plaću (jer radnik nije radio), a istom je radniku uskraćeno pravo na naknadu plaće na teret sredstava zdravstvenog osiguranja, ostaje obveza doprinosa na poslodavcu, i to za svako razdoblje u osiguranju putem poslodavca koje nije pokriveno pravom na naknadu plaće na teret sredstava zdravstvenog osiguranja.

U ovom slučaju doprinose treba obračunati prema najnižoj mjesečnoj osnovici, sukladno odredbi članak 25. stavak 1. Zakona. Dospijeće za obračun i za uplatu doprinosa je zadnji dan u mjesecu za prethodni mjesec (čl. 66. st. 2. i čl. 71. st. 2. Zakona). Podaci o razdoblju (stažu u osiguranju) te osnovici i iznosima doprinosa obračunanih na opisani način upisuju se na izvješća koja poslodavac podnosi Poreznoj upravi (Obrazac ID) zajedno s podacima za ostale zaposlenika za izvještajni mjesec u kojemu je dospjela obveza obračuna i uplate doprinosa. O obračunanoj i plaćenju obvezi podnosi se i izvješće REGOS-u na način uređen posebnim propisom.

II. Osnovica za obračun doprinosa

Utvrđivanje mjesečne osnovice za obračun doprinosa za izaslane radnike

Ministarstvo financija – Porezna uprava
Klasa: 410-01/15-01/191
Ur. broj: 513-07-21-01/15-2
Zagreb, 05.02.2015.

Povodom vašeg upita o načinu utvrđivanja mjesečne osnovice za obračun doprinosa za osiguranike po osnovi radnog odnosa – izaslane radnike daje se odgovor u nastavku.

Odredbom članka 37. Zakona o doprinosima (Narodne novine, broj 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14 i 143/14 – dalje u tekstu Zakon) propisano je da je mjesečna osnovica za obračun

doprinosu za osiguranika po osnovi radnog odnosa – izaslanog radnika, iznos što ga utvrđuje poslodavac polazeći od najviše mjesečne plaće koju bi izaslani radnik ostvario za iste, odnosno za slične poslove u Republici Hrvatskoj prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, uvećana za 20%.

Članak 7. točka 33. Zakona propisuje da je plaća primitak što ga poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe isplaćuje ili daje u naravi ili ga je bio dužan isplatiti radniku, odnosno osiguraniku po osnovi radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tog se primitka, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos.

U skladu s navedenim odredbama prilikom utvrđivanja osnovice za obračun doprinosa za određeni mjesec za osiguranika po osnovi radnog odnosa potrebno je prethodno utvrditi najviši iznos mjesečne plaće koju bi taj osiguranik ostvario da je u tom mjesecu poslove iste ili slične vrste i opsega i u istom trajanju (broj radnih sati) umjesto u inozemstvu obavljao u Republici Hrvatskoj.

U najviši iznos mjesečne plaće ulaze sva novčana prava (plaća) koja za radnika, temeljem poslova obavljenih u tom mjesecu, proizlaze iz ugovora o radu, pravilnika o radu, kolektivnog ugovora ili posebnog propisa, kao da je te poslove obavljao u Republici Hrvatskoj, uključujući dio plaće koji se odnosi na sate redovitog rada kao i dijelove plaće koji se odnose na:

- dodatak za minuli rad
- dodatak za prekovremeni rad, rad noću ili rad vikendom
- varijabilni dio mjesečne plaće i sl.

Ovako utvrđeni najviši iznos mjesečne plaće koju bi osiguranik po osnovi radnog odnosa – izaslani radnik ostvario u Republici Hrvatskoj potrebno je, radi utvrđivanja mjesečne osnovice, uvećati za 20%.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa za izaslanog radnika ne može za rad s punim radnim vremenom biti niža od najniže mjesečne osnovice uvećane za 20%, niti viša od najviše mjesečne osnovice.

O iznosima mjesečnih osnovica za obračun doprinosa za izaslane radnike i za pojedina radna mjesta odnosno poslove i zadaće koje obavlja izaslani radnik poslodavac donosi opći akt sukladno odredbama propisa o radu i članku 37. stavku 3. Zakona.

Najniža osnovica za obračun doprinosa za osiguranika po osnovi radnog odnosa

Ministarstvo financija – Porezna uprava
Klasa: 411-01/09-01/23
Ur. broj: 513-07-21-01/09-2
Zagreb, 17.02.2009.

Povodom podneska kojim postavljate upit o tome da li mjesečna osnovica za obračun doprinosa – plaća koja se radniku isplaćuje za rad u punom radnom vremenu može biti niža od iznosa minimalne plaće, propisane Zakonom o minimalnoj plaći (Narodne novine, broj 67/08), odgovaramo u nastavku.

Odredbom članka 21. stavak 2. Zakona o doprinosima (Narodne novine, broj 84/08 i 152/08 – u nastavku Zakon) propisano je da mjesečna osnovica za obračun doprinosa ne može iznositi manje od najvišeg iznosa što ga je poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca dužna isplatiti osiguraniku prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, odnosno prema drugom aktu koji

uređuje obveze poslodavca prema radniku i ne može za rad u punom radnom vremenu biti niža od najniže mjesečne osnovice.

Kako je posebnim propisom (Zakonom o minimalnoj plaći) minimalna plaća – najniži mjesečni iznos bruto plaće koji pripada radniku za rad u punom radnom vremenu, propisana u iznosu višem od najniže mjesečne osnovice, poslodavac je, ukoliko ugovorom o radu, pravilnikom o radu, kolektivnim ugovorom ili drugim aktom nije ugovorena ili propisana plaća u višem iznosu, dužan obračunati doprinose prema minimalnoj plaći.

Iznimno, doprinosi se, sukladno odredbama članka 200. stavak 1. Zakona i članka 11. Pravilnika o doprinosima (Narodne novine, broj 2/09 i 9/09 - ispravak), obračunavaju prema najnižoj mjesečnoj osnovici u slučaju kada poslodavac radniku:

- ne isplati plaću za vrijeme u kojemu radnik koristi neplaćeni dopust ili nije radio iz drugih razloga, sukladno propisima o radu a za to vrijeme radni odnos nije prekinut te
- isplati plaću odnosno naknadu plaće na teret svojih sredstava za vrijeme u kojemu radnik nije radio radi bolovanja a tako isplaćena plaća odnosno naknada plaće niža je od najniže mjesečne osnovice i
- svakom ostalom slučaju kada bi iznos osnovice za određeni mjesec bio niži od najniže mjesečne osnovice.

III. Obračunavanje doprinosa, obveza plaćanja i rokovi uplate

Naknade sportskim sucima i delegatima

Ministarstvo financija – Porezna uprava
Klasa: 410-01/15-01/509
Ur. broj: 513-07-21-01/15-2
Zagreb, 17.02.2015.

Pojam „naknade sucima i delegatima“ ne odnose se na naknade koji se isplaćuju svim sucima i delegatima, već isključivo kako je propisano čl. 7. toč. 24. Zakona o doprinosima

Dopisom od 9. veljače 2015. godine zatražili ste tumačenje odredbe članka 209. stavka 1. točke 10. Zakona o doprinosima (Narodne novine, broj 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14 i 143/14- dalje u tekstu: Zakon), a koja propisuje da prema naknadama sportskim sucima i delegatima ne postoji obveza doprinosa, odnosno tumačenje obuhvata pojma naknada sportskim sucima i delegatima.

Člankom 7. Zakona propisani su pojmovi koji u smislu toga Zakona imaju određeno značenje, pa je tako točkom 24. toga članka propisano da se pod pojmom „naknada sportskom sucu i delegatu“ smatra primitak od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak, a isplaćuje se kao naknada za sudjelovanje na natjecanjima amaterskih sportskih klubova koja se održavaju u skladu s aktom o sustavu natjecanja određenoga nacionalnoga sportskog saveza, na natjecanjima učeničkih i studentskih sportskih klubova te na međunarodnim natjecanjima tih klubova koja se, u skladu s propisima o sportu, održavaju u Republici Hrvatskoj te prema kriterijima uređenima propisom koji donosi ministar financija na prijedlog ministra znanosti, obrazovanja i sporta.

Sukladno navedenom, pojam „naknade sucima i delegatima“, u smislu odredaba Zakona, ne odnose se na naknade koji se isplaćuju svim sucima i delegatima, već isključivo kako je propisano člankom 7. točkom 24. Zakona, te u tome smislu odredbe članka 228. Pravilnika o doprinosima (Narodne novine br. 2/09, 9/09 - ispravak, 97/09, 25/11, 61/12, 86/13 i 157/14) kojima je propisan postupak ostvarivanja

predmetnog izuzeća od obveze doprinosa, u potpunosti su u suglasju s odredbom članka 209. stavka 1. točke 10. Zakona.

Plaćanja doprinosa poslodavca za vrijeme trajanja neplaćenog dopusta radnika

Ministarstvo financija – Porezna uprava
Klasa: 410-01/18-01/1731
Ur. broj: 513-07-21-01/18-2
Zagreb, 26.07.2018.

U vezi upita Poreznog obveznika, vezano za mogućnost plaćanja doprinosa za obvezna osiguranja poslodavca za vrijeme trajanja neplaćenog dopusta radnika te mogućih prekršajnih kazni zbog neprijavlivanja promjena u tijeku osiguranja, odjave ili prijave osiguranja, sukladno Zakonu o mirovinskom osiguranju (Nar. nov., br. 157/13-62/18), nastavno odgovaramo.

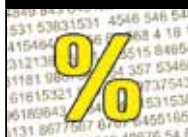
Sukladno članku 87. Zakona o radu (Nar. nov., br. 93/14, 127/17) propisano je da poslodavac može radniku na njegov zahtjev odobriti neplaćeni dopust. Za vrijeme neplaćenoga dopusta prava i obveze iz radnog odnosa ili u vezi s radnim odnosom miruju, ako zakonom nije drukčije određeno. Zakonom o radu nisu propisani razlozi radi kojih se može odobriti neplaćeni dopust, niti su propisane mogućnosti korištenja i ograničenja trajanja neplaćenog dopusta.

Člankom 11. stavkom 1. Pravilnika o doprinosima (Nar. nov., br. 2/09-128/17) propisana je primjena najniže mjesečne osnovice, sukladno članku 200. stavku 1. Zakona o doprinosima (Nar. nov., br. 84/08-115/16), za obračun doprinosa za razdoblje osiguranja u slučajevima kada poslodavac radniku ne isplati plaću za vrijeme u kojem radnik koristi neplaćeni dopust, sukladno propisima o radu, a za to vrijeme radni odnos nije prekinut.

Sukladno navedenim propisima, poslodavac koji ne isplaćuje plaću za vrijeme kada radnik koristi neplaćeni dopust niti je došlo do prestanka ugovora o radu, poslodavac može radniku obračunati doprinose za to razdoblje primjenom najniže mjesečne osnovice.

Temeljem Zakona o doprinosima Ministarstvo financija Porezna uprava je nadležna za naplatu obveznih doprinosa, dok su prava i obveze temeljem statusa u obveznom osiguranju propisana Zakonom o mirovinskom osiguranju za koji je nadležan Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Otpis duga za doprinose za mirovinsko osiguranje obrtnika nakon utvrđivanja prava na mirovinu

Ministarstvo financija – Porezna uprava
Klasa: 411-01/13-01/12
Ur. broj: 513-07-21-01/13-2
Zagreb, 29.04.2013.

Zakonom o doprinosima nije propisana mogućnost otpisa dospjelog duga za doprinose za obvezna osiguranja zbog odricanja staža osiguranja na koji se dospjeli dug odnosi

Od računovodstvenog ureda zaprimili smo upit o mogućnosti otpisa obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje obrtniku kojemu je utvrđeno pravo na starosnu mirovinu na temelju uplaćenih doprinosa, na koji u nastavku odgovaramo.

Odredbom članka 64. Zakona o doprinosima (Narodne novine, broj 84/08 do 144/12 – dalje u tekstu Zakon), između ostalog, propisano je da su osiguranici po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti obrta koji

od obavljanja tih djelatnosti, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti, sami obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

Obvezu doprinosa utvrđuje im Porezna uprava rješenjem, temeljem podataka o statusu u obveznim osiguranjima (osnova osiguranja i razdoblje provedeno u osiguranju) što ga utvrđuju nositelji osiguranja – Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO) i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO), a koje su nositelji osiguranja dužni dostaviti Poreznoj upravi sukladno članku 226. Zakona.

Prema članku 221. Zakona obveza doprinosa nastaje s prvim danom provedenim u osiguranju i prestaje s posljednjim danom u osiguranju, što ih utvrđuju nositelji osiguranja.

Zakonom o doprinosima nije propisana mogućnost otpisa dospjelog duga za doprinose za obvezna osiguranja zbog odricanja staža osiguranja na koji se dospjeli dug odnosi, već je Porezna uprava dužna utvrditi i naplatiti obvezne doprinose za cijelo razdoblje provedeno u osiguranju.

U slučaju naknadne promjene osnovne osiguranja i/ili razdoblja u osiguranju odnosno svojstva osiguranika utvrđene od strane nositelja osiguranja, Porezna uprava postupno sukladno navedenim promjenama, nakon što se podaci o tome dostave službenim putem.

Obveza plaćanja doprinosa radniku nakon tri godine bolovanja

Ministarstvo financija – Porezna uprava
Klasa: 411-01/13-01/11
Ur. broj: 513-07-21-01/13-2
Zagreb, 02.04.2013.

Osiguranik (radnik u radnom odnosu) nakon isteka tri godine gubi pravo na naknadu bolovanja na teret sredstava HZZO-a

Zaprimili smo upit o obvezi doprinosa za radnika koji je na neprekidnom bolovanju u trajanju dužem od tri godine po istoj dijagnozi bolesti, na koji odgovaramo u nastavku.

Odredbom članka 25. stavak 2. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, broj 150/08 do 144/12 – u nastavku ZOZO) propisano je da pravo na naknadu plaće zbog privremene nesposobnosti, odnosno sprječivosti za rad pripada i osiguraniku po osnovi radnog odnosa i to za vrijeme bolovanja, odnosno odsutnosti s rada zbog bolesti ili ozljede, odnosno drugih okolnosti, utvrđenih člankom 26. istog Zakona.

Poslodavac je dužan obračunati i isplatiti naknadu plaće na teret svojih sredstava za prva 42 dana bolovanja, (članak 27. ZOZO), kao i naknadu za vrijeme bolovanja od 43. dana, s time da je Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (u nastavku HZZO) dužan poslodavcu vratiti navedenu naknadu, odnosno ista ide na teret nositelja obveznog zdravstvenog osiguranja.

Odredbom 179. stavak 1. Zakona o doprinosima (Narodne novine, broj 84/08 do 144/12) propisano je da za osiguranika koji pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja ostvaruje na teret sredstava nositelja obveznoga zdravstvenog osiguranja obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja jest HZZO.

Naknada plaće za vrijeme bolovanja pripada osiguraniku za sve vrijeme bolovanja, s tim da, sukladno odredbi članka 39. ZOZO, osiguranik ima pravo na teret sredstava HZZO ostvariti pravo na naknadu plaće po istoj dijagnozi bolesti u maksimalnom trajanju od tri godine bez prekida.

S obzirom da osiguranik (radnik u radnom odnosu) nakon isteka tri godine gubi pravo na naknadu bolovanja na teret sredstava HZZO-a, a isti je još uvijek na bolovanju, poslodavac za takvog radnika ima slijedeće obveze:

